Zaterdag 3 Augustus 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4876

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden. Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858. Postbus 80, Willemstad Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Rusland wint woordenoorlog om de Parijse voorzittersstoel.

Vier communisten in het Belgische Cabinet-Huysmans.

Chinese communisten bombarderen Nanking.

Staatsgreep in Luxemburg voorkomen.

DE VREDESCONFERENTIE.

Ethiopië wenst herstelbetalingen.

Wie voorzitter zal zijn bleef nog steeds punt van heftige discussies te Parijs, maar Mackenzie King (Canada) drong er op aan op te schieten. De Grote Vier moesten volgens hem gezamenlijk vergaderen en dan parallel ook de algemene conferentie teneinde zo de eindbeslissingen te bespoedigen.

Aklilou Abte Wolde, de Ethiopische onder-minister van Buitenlandse Zaken, zeide, dat zijn land herstelbetalingen van Italië eiste voor wat Mussolini's legers hadden aangericht. Hij vroeg Italiaans Oost-Afrika voor Ethiopië; ten aanzien van de Noordafrikaanse koloniën van Italië had hij niets te zeggen. Aklilou zeide, dat Ethiopië zeggingschap wenste over het gebied van waaruit Italië de oorlog tegen Ethiopië kon beginnen. Het is een heilige plicht dergelijke situaties voorgoed te voorkomen, zeide hij.

Geen minderheidsverdragen, zegt Masaryk.

Jan Masaryk, de Tsjechoslowaakse minister van Buitenlandse Zaken, zeide des namiddags, dat het Tsjechoslowaakse volk zich niet meer zou verenigen met zulke minderheidsverdragen als tussen 1919 en 1938. Masaryk bedoelde hier de Duitse en Hongaarse minderheden binnen Tsjechoslowaaks gebied, welker rechten beschermd waren door verdragen, die uit deze minderheden practisch autonome delen binnen de staat vormden. Wat met Boheme en zijn Westerburen gebeurde ten aanzien van de Duitse minderheidsgroepen aldaar, is u allen bekend. Wat met Slowakije gebeurde door de Hongaarse minderheidsgroep aldaar, weet gij allen ook.

Wit-Rusland verloor zo veel....

Ouzma Kisselov, minister van Buitenlandse Zaken van Wit-Rusland, zeide dat zijn republiek de helft van haar nationaal bezit had verloren. De satellietenlanden stelde hij verantwoordelijk voor wat zij deden.

Ook was Kisselov ervoor Triëste aan Joegoslavië toe te kennen. Voorts protesteerde hij tegen de gehandhaafde aanwezigheid van Britse troepen in Libye.

Morgen zullen de vertegenwoordigers van Brits-Indië, Hellas, Oekraïne, België en Zuid-Afrika spreken. King zeide nogmaals spoed te betrachten (Parijs, (AP) 2.8).

Byrnes voor roulering.

Allen zullen moeten stemmen ten gunste van alle delen van de vijf vredesverdragen welke de minister van Buitenlandse Zaken zullen opstellen tijdens de gehele Vredesconferentie, aldus verluidt uit Noordamerikaanse bronnen te Parijs.

James Byrnes zal morgen stemmen vóór een roulerend presidentschap van de Grote Vier, aldus dezelfde bron.

Ook verluidt uit deze bron nog, dat Georges Bidault het presidentschap niet zou willen aanvaarden, zoals door de Britse afvaardiging voorgesteld, tenzij hij bij eenstemmigheid verkozen wierd (Parijs, (AP) 2.8).

Byrnes heeft de laatste vergadering niet bijgewoond, maar confereerde in zijn hotel met een Cubaan. Tijdens Masaryks rede was de zaal half vol, maar Molotov en een van zijn assistenten luisterden toe. Bidault, die er ook was, zag er afgemat uit (Parijs, (AP) 2.8).

Nog steeds de voorzittersstoel.

Nog steeds debatteert men of er al dan niet een permanente voorzitter zal komen zoals Clemenceau dat was te Versailles, of dat men het voorzitterschap tussen de Grote Vier zal laten rouleren. De Verenigde Staten en Rusland zijn voor roulering; Groot-Britannië heeft sedert de afspraak vroeger zijn gedachten veranderd. Cyro Freitas Valle (Brazilië) wees op vroegere conferenties en pleitte voor één voorzitter. Hij sprak de hoop uit dat Bidault zou worden gekozen, omdat „in Londen overeengekomen werd dat een der Grote Vijf zou voorzitten, maar niet alle vijf."

Carel G. W., baron van Boetzelaer van Oosterhout, de Nederlandse afgevaardigde, trok het Nederlandse amendement in. Dit was voor een permanenten voorzitter, met dien verstande dat de gehele conferentie erover zou beslissen. Nieuw Zeeland wilde nog enkele woorden veranderen; de Tsjechoslowaakse afvaardiging wilde bij de beslissing der Grote Vier blijven.

Molotov viel Van Boetzelaer aan en vroeg waarom hij tegen het besluit van de Ministerconferentie van weleer was. „Omdat er een wens is de beslissing van die Ministerconferentie op te heffen", antwoordde Van Boetzelaer. Hierop Molotov: „De besluiten van de Ministerconferentie druisen niet in tegen het belang van welk land ook, groot of klein. Ik moet in de bres staan voor wat de Ministerconferentie besloten heeft en ik stel voor die besluiten te steunen."

F. van Langenhove (België) zeide hierop: „Wij erkennen de praerogatieven van de Grote Mogendheden, maar wij erkennen geen monopolies." Van Langenhove wenste één blijvenden voorzitter om op te kunnen schieten.

Evatt (Australië) kwam weer op voor de kleine landen en zeide dat er niets achter stak, dat de kleine landen (hij doelde op Nederland) zo spreken. „De heer Molotov wenst een splitsing in de conferentie tot stand te brengen, maar Australië doet dat niet", kreet Evatt.

James Byrnes, die tot nu toe gezwegen had, nam toen het woord om te zeggen, dat de strijd om de voorzittersstoel een importantie had aangenomen, die hij in wezen niet had. Hij uitte de vrees dat deze disputen niet alleen de besluiten van deze vredesconferentie zouden aantasten, maar ook latere bijeenkomsten van ministers van Buitenlandse Zaken (Parijs, (AP) 3.8).

Molotov wint het.

Toen het na veel disputen eindelijk aankwam op een stemming of de beslissing van de Ministerconferentie gehandhaafd zou worden óf dat het voorzitterschap aan een Fransman zou worden opgedragen, won het eerste het. De stemming was 12 vóór een roulerend voorzitterschap; 8 tegen. Eén land, Ethiopië, onthield zich.

De Verenigde Staten komen het eerst aan bod, omdat het naar alfabetische volgorde gaat volgens de Franse naam, dus Etats Unis. Daarna komen: Frankrijk, Groot-Britannië, Sovjet-Rusland, elk land drie dagen aaneen.

Ter bespreking is thans: de uitnodiging aan voormalige satelliet-landen. Er is nog niet besloten of men Zondag zal samenkomen.

Afgewerkt werd de taalquaestie. Als conferentietalen werden aanvaard: Frans, Engels en Russisch.

VACANTIE.

Het Parlement te Londen is zonder verdere plechtigheden tot 8 October op reces gegaan (Londen, (AP) 2.8).

Voordien zeide Minister Noel Baker in het Lagerhuis, dat Groot-Britannië het verdelen van Oostenrijk in zones onwelgevallig was (Londen, (AP) 2.8).

HEEMVAART DER PERUVIANEN.

Buitenlandse Zaken te Lima deelde mede, dat de stoomboot Rimac naar Antwerpen gaat om de gestrande Peruvianen uit Europa op te halen. Tegen eind Augustus kan het schip in Antwerpen zijn (Lima, (AP) 2.8).

GEEN AVONDKLOK MEER IN TEL-AVIV.

De avondklok, welke vier dagen heerste in Tel-Aviv is opgeheven, toen de Britse troepen klaar waren met de stad huis voor huis te doorzoeken (Tel-Aviv, (AP) 3.8).

GENERAAL VON FALKENHORST TER DOOD VEROORDEELD.

Generaal Nicolaus von Falkenhorst, de vroegere bevelhebber van de Duitse troepen in Noorwegen, werd door een Brits-Noorse krijgsraad ter dood veroordeeld als verantwoordelijk voor de executie van geallieerde commando-vechters in Noorwegen (Brunswijk, (AP) 2.8).

NIEUWE BELGISCHE CABINET GEREED.

Camille Huysmans (socialist) heeft het volgende cabinet gevormd:

Premier: Camille Huysmans, socialist;
Buitenland: Paul Henri Spaak, socialist;
Justitie: Albert Lillar, liberaal senator;
Binnenland: August Buisget, liberaal kamerlid;
Openbare Gezondheid: Albert Marteau, communistisch kamerlid;
Onderwijs: Herman Vos, socialistisch kamerlid;
Financiën: Jean Vauthier, technicus;
Landbouw: René Lefebure, liberaal kamerlid;
Openbare Werken: Jean Borremans, communistisch kamerlid;
Economische Zaken: Henri Liebaert, liberaal kamerlid;
Arbeid: Leon Elie Troclet, socialistisch kamerlid;
Verbindingen: Ernest Rongvaux, socialistisch senator;
Nationale Verdediging: Luitenant-kolonel Raul Defraiteur, technicus;
Koloniën: Robert Godding, liberaal senator;
Voedselvoorziening: Edgard Lalmand, communistisch kamerlid;
Bevoorrading: Paul Kronacker, liberaal kamerlid;
Begroting: Joseph Merlo, socialistisch kamerlid;
Nationale heruitrusting: Paul de Groote, technicus;
Heropbouw: Jean Terfve, communistisch kamerlid (Brussel, (AP) 2.8).

SAMENROTTING IN LUXEMBURG.

Albert Winghert, leider van de verzetsbeweging in Luxemburg en twee officieren van het Luxemburgse leger (volgens het Annuaire Militaire van 1935 zijn er tien! — Red.) zijn in hechtenis gesteld in verband met een beraamde omverwerping der Regering van de Groot-Hertogin. De officieren heten Luitenant Krieps en Luitenant Winter. Winghert zelf heeft ettelijke maanden in een concentratiekamp bij de nazies gezeten en is leider der socialisten. Krieps en Winter dienden in het Luxemburgse leger dat in Engeland gevormd werd en 2000 man telde. Reden hunner ontevredenheid is de laksheid waarmede naziegezinden uit de gouvernementsposities worden verwijderd (Luxemburg, (AP) 3.8).

COMPLICATIE BIJ PERZISCHE GRENS.

Een nieuw Perzisch probleem daagt nu de Brits-Indische troepen zich plotseling in de richting van de Irakese grens gaan bewegen. Zij gaan naar Basra en het schijnt de bedoeling te zijn voorbereid te zijn, mochten de belangen van de vele honderden Brits-Indiërs die op de Perzische olievelden werken, in gevaar komen. Brits-Indië is voor een goed deel van deze olie afhankelijk. Wat precies de aanleiding van de troepenbeweging is geweest, werd niet bekend gemaakt. Ook weet men niet of de Irakese regering op de hoogte werd gesteld (Nieuw Delhi, (AP) 3.8).

GRAZIANI ERG ZIEK.

Graziani, wiens berechting in verband met zijn ziekte is uitgesteld, maakt het zeer ernstig. Hij ligt in een hospitaal te Napels

PUERTO RICO'S GOUVERNEUR.

De installatie van Puerto Rico's nieuwen gouverneur Jesus Piñero zal op 3 September plaats vinden te La Fortaleza, het officiële ambtsverblijf in San Juan. Rechter Martin Travieso zal de eed afnemen (Washington, (AP)

WAT TE DOEN IN DE AMERIKAANSE ZONE?

Volgens het Russische nieuwsagentschap Tass zijn de Noordamerikanen in hun zone van Duitsland bezig de industrieën af te breken als deel van de herstelbetalingen. Tass beweert dat hierdoor verschillende fabrieken zijn lamgelegd. Tass noemt tien vliegtuigfabrieken (Londen, (AP)

DE POST IN STAKING.

In Bombay zijn de postmensen in staking gegaan, hetgeen de post telegraaf en telefoon heeft lam gelegd.
Vandaag worden besprekingen gevoerd over de salaris-quaesties, welke tot de staking leidden (Bombay, (AP) 3.8).

(Dit telegram ontvingen wij uit Bombay; geheel stil ligt de boel dus niet. — Red.)

HALF AUGUSTUS KLAAR IN NEURENBERG.

De mogelijkheid bestaat dat men half Augustus gereed komt met de berechting van de 22 beklaagden te Neurenberg. Op 2 September zou het vonnis klaar kunnen zijn. Elk der beklaagden mag nog een kort verdedigingswoord spreken. Daarna trekt het Hof zich twee weken terug (Neurenberg, (AP) 2.8).

ATOOMBEHEERSING.

De Britse regering deelde mede, dat zij het Noordamerikaanse en het Russische plan voor de atoombeheersing heeft aanvaard en voorstelt om beide te verenigen in één. Noel Baker noemde het Noordamerikaanse voorstel om alle atomaire materialen ter wereld door een internationaal lichaam te doen beheersen, zeer revolutionnair, omdat er tot nu toe nog nimmer zulk een beslissing is geweest. Het Russische plan stelt voor de aanmaak en het gebruik van atomaire energie voor oorlogsdoeleinden te verbieden en dit is daar mooi mede te verenigen (Londen, (AP) 2.8).

het nieuws van vandaag

Wij herinneren ons hoe er honend gesproken is over een stoelenquaestie die zich indertijd in ons benepen Statenzaaltje onder benepen mensen voordeed. Dat de mens overal dezelfde is en dat een politicus dezelfde is, of hij in het eenvoudige Statenzaaltje aan het Wilhelminaplein oreert dan wel in de pronkzaal van het Palais du Luxembourg binnen de luxueuze omgeving van de Jardin du Luxembourg.

„Homo homini lupus", dat de ene mens voor den ander een wolf is, geldt van beide soorten en alleen hun raffinage verschilt. Zo zitten volwassen mensen, lieden wier namen op aarde bekend zijn, voor wie de deuren opengaan die zij voor anderen angstvallig plegen gesloten te houden, voor wie de moeilijkheden welke zij voor anderen scheppen niet bestaan, al meer dan een week erover te praten, wie nu eigenlijk voorzitter mag zijn van de Parijse Vredesconferentie. En wéér hoont de wereld. Maar terwijl dat dwaze gepraat der menselijke eerzucht aan de gang is, spinnen de communisten er zijde bij. Die praten niet, maar doen. Zij wisten met vier man in het cabinet van het katholieke België te komen en in minder rustige streken spelen zij hun duistere rol door de Chinese hoofdstad twintig minuten lang te bombarderen.

Wat meer dan ooit nodig is, is dat tegenover het absolute van het communisme, het absolute van het Christendom worde geplaatst. Mensen die belijdende Christenen zijn, niet vast zitten in sleurgebruiken die voor vrome onmisbaarheden worden aangezien, maar die het wezen der principes begrijpen en in practijk durven brengen. Naar wat men er van weet — leert men een mens wel kennen via krantenartikelen? of weet is 's mensen huisknecht of dienstbode een betere kenner — is Georges Bidault inderdaad iemand die steeds voor zijn katholieke geloof is uitgekomen. In de ondergrondse beweging deed hij dat, nadat hij voordien in de katholieke jeugdbeweging van Frankrijk een leidende rol had gespeeld. Het traditionele gebruik is steeds een landsman van het gastheer-land tot voorzitter van een internationale conferentie te kiezen, en wij zien alleen maar duistere motieven in Molotovs drogredenen dat hij hierin verandering wenst te brengen.

Molotov heeft het intussen gewonnen met 12 tegen 8 stemmen, hetgeen mede te danken is aan de Verenigde Staten, die er ook voor waren om de beslissing van de vroegere Ministerconferentie te handhaven.

De eerzucht van de staatsmannen blijkt ook uit de talen die tot conferentietalen werden gekozen: Frans en Engels, hetgeen welhaast vanzelf spreekt, en...... Russisch dat buiten de aan het woord zijnde Russische delegatie wel haast niemand van de conferentiegangers machtig zal zijn. Wij herinneren ons de plastische beschrijving, die John H. Sprockel van deze vertoning in San Francisco indertijd in ons Cultuurcentrum wist te geven.

Terwijl men zich in Parijs alzo met onbenulligheden bezig houdt, vergadert de Veiligheidsraad in New York, waar de meeste leden aan een klein, maar nietemin bestaand land toegangsrecht weigert: aan Albanië, het kleine land dat uit politieke winzucht der grote mogendheden indertijd werd gesticht, maar zonder kapitaal gelaten werd, zodat het noodgedwongen een prooi werd van het enige land dat wèl bereid was geld te fourneren: Mussolini's Italië. Met de bekende gevolgen van dien.

De Geschiedenis in Wording — XXVIII

De Moeilijke Vrede.

Het nieuwe cabinet, dat Nederlands Zuiderbuur heeft gekregen na 22 dagen in een regeringscrisis te hebben geleefd, telt volgens de berichten 6 liberalen, 6 socialisten en 4 communisten. Dit is dus wel een heel ander beeld dan Nederland te zien heeft gegeven. In hoeverre dit cabinet de grote moeilijkheden van België het hoofd kan bieden, zal men uiteraard moeten afwachten. In een land als België geen enkelen katholiek — althans niet als zodanig opgegeven — in het cabient te zien, wijst op een veranderde ligging die in Nederland gecamoufleerd werd door allerlei oorzaken, maar die men wellicht ook daar op den duur niet zal kunnen onderdrukken.

Al blijft het vreemd, dat nog zes liberalen benoemd konden worden in een wereld, die geleidelijk aan het liberalisme als negentiend'eeuws heeft afgezworen. Vier communististen in het cabinet is typerend voor een wereld, die haar stuur kwijt is, zoals ook aan de Vredesconferentie te Parijs te zien valt. Het is treurig maar waar, dat men in het algemeen weinig fiducie in deze conferentie heeft, een tegenstelling met 1919 toen het er de schijn van had als daalden de Goden van de Olympus neder om het aardrijk na het bloedige bad van Wereldoorlog I met hun vrede te zegenen. Vanzelfsprekend is men bedrogen uitgekomen, omdat de Vredesconferentie van 1919, evenals die van 1946, geen vredesconferentie was, maar een oorlogsbespreking. Immers: alleen overwinnaars zijn er aanwezig. Afgezien nu van het feit, dat men er onder elkaar verdeeld is — gevolg van het verdrag met den Mammon—, zou de enig juiste wijze om ooit tot een iets betere wereld te geraken, zijn: nu een strafconferentie te houden, waarbij de straffen voor de aanvalslanden worden vastgesteld en door een te dier conferentie te stichten lichaam worden opgelegd, terwijl men tevens zou kunnen besluiten over hoevele jaren de Vredesconferentie zou kunnen bijeen komen. Dat zou in elk geval moeten zijn na de voldragen straf, zodat alle landen, wat nu nog vriend en vijand is, tezamen zouden moeten komen op voet van gelijkheid om met elkander en voor elkander de wereldsituatie te bespreken. Dat klinkt vreemd, maar wij geloven dat wat nu gedaan wordt, bij den verslagen vijand wrevel wekt. Dit nu is niet erg, want wie zich misdraagt moet gestraft worden, maar wat wel erg is, is dat die wrevel zich op de duur toch weer uit in pogingen — verkapt en wel — om wápentuig te maken, oorlog te beramen en... te voeren. Want het trieste van elke vrede is wel, dat de Overwinnaars menen dat hun standpunt het enig juiste is en helaas is deze veronderstelling in de loop der geschiedenis elk vrede opnieuw weer te boud gebleken.

Afgezien van het feit dat de Overwinnaars — laten we het eerlijk bekennen — thans met elkander overhoop liggen (men glimlacht bij het lezen elders in dit blad van Ruslands voorstel om te verbieden atoomenergie voor oorlogsdoeleinden te gebruiken), is een rustige sfeer en geest wel eerste vereiste om een goede vrede te kunnen stichten. Die rustige sfeer lijkt ons niet aanweizg. Het is goed dat de wereld niet met dat utopisch idealisme bezield is als ten aanzien van Versailles het geval was, maar wat niet goed is, is dat men zelfs geen pogingen doet om te onderzoeken waar de fout dan wel schulit. Wat men nu doet, is praten over procedure zaken...

Onrust in Palestina.

Terwijl men in Paijrs over de vrede praat, worstelt men in Engeland — Attlee moest zelfs zijn Parijse conferentie deze week onderbreken — met het Palestijnse vraagstuk.

Bijna dertig jaar geleden is aan de vele toen reeds bestaande oorzaken van onrust in de wereld er nog een toegevoegd voor de befaamde verklaring van Lord Balfour aan Lord Rothschild, dat de Engelse regering na afloop van de destijds woedende eerste wereldoorlog voor de Joden een Nationaal Tehuis zou stichten in Palestina.

Deze belofte werd door het Cabinet-Lloyd George gedaan onder indruk van Nordamerikaanse zijde, met name van grote Noordamerikaanse bankiershuizen met Joods kapitaal, die de Engelse regering in de jaren 1914 — '18 financieel hadden gesteund, en was kennelijk bedoeld als een soort tegenpraestatie. Wat de vervulling van deze belofte bemoeilijkte was de omstandigheid, dat deze tegenpraestatie in feite moest worden geleverd door de in Palestina wonende Arabieren, die daaromtrent niet te voren waren geraadpleegd en aan wie het cabinet-Lloyd George integendeel onafhankelijkheid had voorgespiegeld als beloning voor hun steun tegen Turkije, dat in de eerste wereldoorlog Duitslands partij had gekozen.

Het is te begrijpen, dat de Arabieren, toen zij plotseling bedacht werden met de permanente inkwartiering van een groot aantal emigranten uit andere delen der wereld, van oordeel waren, dat dit een ietwat ongebruikelijke methode was om het zelfbeschikkingsrecht der volken, dat door de geallieerde overwinnaars was geproclameerd, toe te passen. Sindsdien is het tweemaal — n.l. eenmaal aan de Arabieren en eenmaal aan de Zionisten-beloofde land het toneel geweest van voortdurende wrijving tussen Joden en Arabieren, welke in 1936 zelfs

leidde tot een bloedigen Arabische opstand.

Nadat in 1939 van Engelse zijde de belofte was gedaan dat verdere inwijking zou worden verboden, keerde de rust terug. Niet voor lange tijd echter want onmiddellijk na de oorlog werd er wederom door de Noordamerikanen sterk op aangedrongen honderdduizend Joden in Palestina toe te laten waardoor het aantal bewoners van het Joodse Nationaal Tehuis zou stijgen tot 700.000 (in 1917 bedroeg hun aantal 67.000) en dus tot meer dan de helft van het aantal Arabieren, dat in Palestina leeft (1.250.000). **De Arabieren, die in technisch, organisatorisch en financieel opzicht ver ten achter staan bij de Joden,** voelen zich in hun bestaan bedreigd en willen zich tegen verdere uitbreiding van de inwijking verzetten en hopen daarvoor op de steun van heel de Arabische en Islamietische wereld. Anderzijds meent ook de voortreffelijk georganiseerde Joodse kolonie geen afstand te kunnen doen van de door haar verworven rechten en van de **inderdaad rijke vruchten van haar noeste arbeid.**

Aan Engeland valt thans de weinig benijdenswaardige taak ten deel deze onverzoenlijke partijen tot een vergelijk te brengen. Het ziet daartoe niet veel kans en heeft dan ook reeds herhaaldelijk te kennen gegeven, dat als de Noordamerikanen uitbreiding van de Joodse immigratie in Palestina verlangen, zij daarvoor ook maar hun deel van de verantwoordelijkheid moeten dragen.

Men heeft reeds gedacht aan de mogelijkheid Palestina te verdelen in twee staten, een Joodse en een Arabische, doch de Brits-Amerikaanse commissie van onderzoek, die onlangs rapport heeft uitgebracht over de stand van zaken in het Heilig Land, is daarin tot de conclusie gekomen, dat zulk een verdeling geen enkele kans van slagen zou hebben indien zij niet in principe aanvaard zou worden door Joden en Arabieren beiden.

De Arabieren hebben echter reeds laten weten, dat zij onder geen voorwaarde accoord gaan met dit denkbeeld, op de eerste plaats omdat zij niet geloven, dat de Zionistische leiders met een deel van Palestina tevreden zouden zijn en een verdeling van het land zouden gebruiken om eerst hun eigen positie te versterken en daarna onmiddellijk pogingen zouden doen om de macht over heel Palestina in handen te krijgen; ten tweede, omdat een verdeling van het land niet zou kunnen verhinderen, dat er in de te stichten Joodse staat een belangrijke minderheid, misschien zelfs een meerderheid van Arabieren zou leven, die zich niet aan een Joods bewind zal willen onderwerpen.

Aangezien het dus niet mogelijk is gebleken in Palestina zelf tot een oplossing te komen, is het toneel der besprekingen tijdelijk verplaatst naar Londen. Vlak na elkaar hebben dr. Weizmann, voorzitter der Zionistische beweging, en generaal Sir Alan Cunningham, de Britsche hoge commissaris, zich daarheen begeven om hun inzichten en wensen aan de Engelse regering kenbaar te maken; zulks mede in verband met de gearresteerde Joodse leiders in Palestina.

De Joodse bevolking verwacht, dat dr. Weizmann succes zal hebben en beraamt plannen voor massaal lijdelijk verzet, wanneer deze verwachting niet vervuld zou worden.

De Arabieren zien wantrouwend toe, hoe naar hun oordeel handige, vreemde diplomaten in een ver verwijderde hoofdstad trachten over het lot der Arabieren te beslissen, en daarbij meer geneigd zullen zijn te letten op de Engelse-Noordamerikaanse belangen dan op de Arabische gevoelens.

De Arabische Liga heeft haar volgelingen tot nog toe verboden hun toevlucht te nemen tot geweld en zich beperkt tot een verscherping van de boycot van Joodse goederen. Maar het is de vraag hoe lang zij in deze houding zal kunnen volharden, wanneer er niet bijtijds een oplossing voor het Palestijnse vraagstuk wordt gevonden.

Eén ding staat vast: **van de heersende onrust profiteren ook in Palestina de communisten** die hun invloed onder de Arabieren de laatste jaren aanmerkelijk hebben zien stijgen.

CURAÇAO

FEEST VAN SINT DOMINICUS.

Morgen is het het feest van den Heiligen Dominicus, stichter van de Orde der Dominicanen. De avonds om 19 uur zullen de Paters Dominicanen de Completen zingen in de kerk van de Heilige Rozenkrans te Pietermaai.

MORGEN WORDT NIEUW PARTIJBESTUUR GEKOZEN

Morgenochtend om 10.30 uur zal de Partijraad van de Curaçaose Rooms-katholieke Partij samentreden in de club San José op Pietermaai. Op de agenda staat de verkiezing van een nieuw bestuur, omdat gelijk men zich herinnert het voormalige bestuur en bloc aftrad na een motie van wantrouwen inzake de houding ten aanzien van Dr. da Costa Gomez.

Candidaten voor een bestuurspost zijn:

Louis C. H. M. Bergman (Europese Nederlander);
Jossy Chatlein,
Desiderio de Windt,
Jules de Palm,
Jan Eleonora,
mejuffrouw Viola Hollander,
Pliño Henriquez,
Hendrik Kwiers,
Jacob Koetsveld,
Ernesto Rosendaal,
Edgar Römer,
Cor Sprockel,
Miguel Suriel,
Jacques Smulders (Surinamer),
Anibal Vizeicza.

Waar niets bij vermeld staat zijn geboren Curaçaoënaars.

SECURITEIT VAN DE POST.

Wij hebben al vaker onze bewondering voor de Post uitgesproken. Wie nu de post van maanden en maanden terug en met de Stuyvesant meegebracht in de holen van ons Postkantoor ziet liggen, kan een kreet van verlangen niet onderdrukken. Heer, red de mensen die in die bende moeten werken, want zij vergaan in de brieven, kranten en andere stukken, welke hun tot over de knieën reiken.

De securiteit van de post is soms verbazend. Bij de stukken die de Stuyvesant meebracht, was een vergeeld nummer van het oude blad Amigoe di Curaçao, gedateerd 8 Mei 1940. Het was geadresseerd met een oude adresseermachine, die sedertdien allang ter ziele is. Het oude bandje zat er nog netjes om en eropstonden stempeltjes en mededelingen. Een ervan luidde: „Dit stuk is door oorlogshandelingen vertraagd; is d.d. 18 Juni jl. per ss. Stuyvesant te Amsterdam ontvangen."

Waar het al die jaren gelegen heeft mag de Post weten, maar in Amsterdam heeft men blijkens de opschriften getracht den geadresseerde nog te achterhalen. Helaas zonder succes. Het toeval wilde, dat dezelfde Stuyvesant het naar Curaçao terugbracht.

Met dezelfde post ontvingen wij een brief uit 's-Hertogenbosch, d.d. 24 Juni, waarin een oude abonnee ons schrijft „heden" de Amigoe van 4 Mei 1940 te hebben ontvangen. „Wij zouden het echter zeer op prijs stellen dit wat meer regelmatig te ontvangen". Als of wij van plan waren onze kranten met zes jaar tussenruimte te gaan expediëren. Het lijkt er soms wel naar op Curaçao door het bezorgingsvraagstuk, maar zes jaar, een oorlog inclus. is te veel gevraagd.

SCHUTTERS GAAN ZWEMMEN.

Maandagochtend zullen er op Sint Michielsbaai zwemwedstrijden plaats vinden door de schutters.

De wedstrijden beginnen om 8.30 uur.

GESLAAGD.

Voor de examens **Engelse** en **Spaanse** Handelscorrespondentie, uitgaande van de „Nederlandse Associatie voor Practijkexamens" te Amsterdam, gehouden op Curaçao op 25 Juli 1946, slaagden de volgende personen:

Examen Engelse Handelscorrespondentie:

Geëxamineerd: 21 candidaten; Afgewezen: 11 candidaten; Geslaagd: 10 candidaten: t.w. Moulijn, Mej. C. S. Bierman, A. J. E. Thijm, H. J. Curiel, Mej. G. L. Rigaud, H. P. L. Beyerbergen van Henegouwen, P.M.W. Torres, Mej. G.E.M. Dijkman, H. Robles en J. R. Palm.

Examen Spaanse Handelscorrespondentie:

...Geëxamineerd: 1 candidaat; Afgewezen: 1 candidaat.

Verloofd

EDDY F. KENT
en
LINE E. POLAK

Aruba, 2 Augustus 1946.

Een geheimzinnig millioen zoek

[illegible]

Nijmegenaar vond het in een gekregen archiefkast waar is het sindsdien gebleven.

door

F. J. DE FRAITURE.

In de dagen van de strijd om de bevrijding van Nijmegen in September 1944 brandde aldaar, tengevolge der oorlogshandelingen, o.m. het woonhuis af van den heer H. W. A. Dijkman, gelegen aan de Graafse weg. Om den zeer gedupeerden heer Dijkman, die daarbij alles verloor, enigszins te helpen, werden hem ter beschikking gesteld enige meubelen w.o. een archiefkast, welke gestaan hadden in een perceel, waarin een Duits bureau gevestigd was geweest. Van de stalen archiefkast, een exemplaar met een viertal laden, zoals men er op bijna elk kantoor aantreft, ontbraken evenwel de sleutels.

Dientengevolge bleef de kast geruime tijd ongebruikt, tot de heer Dijkman eindelijk op 6 April 1946 een deskundige erbij haalde, teneinde haar te doen openen. Na enige moeite gelukte dit en men vond, behalve wat papieren, in een der laden een pakje. Bang, dat het een booby-trap was, werd het aanvankelijke met de nodige voorzichtigheid behandeld, maar toen niets verdachts zich voordeed, opende men het.

De inhoud bestond uit negentien pakjes, die elk weer vijfentwintig pakjes bevatten, in cellophaan verpakt. En in elk van deze pakjes bevond zich ƒ 2000 aan bankbiljetten. Deze pakjes waren alle compleet; bovendien was er nog een pak bij, dat niet zo zorgvuldig was dichtgemaakt en waarvan de inhoud bedroeg ƒ 37.820. Er was, precies uitgerekend, in totaal aanwezig; negenhonderd zeven en tachtig duizend, achthonderd en twintig gulden, gespecificeerd in 9878 banknoten van ƒ 100 en twee banknoten van ƒ 10. Na enig overleg werd besloten de politieke recherche te Nijmegen op te bellen en haar te verzoeken het gevonden millioen ter decharge van de vinders in bewaring te willen nemen. De vinders wendden zich tot de politieke recherche, omdat de in de archiefkast gevonden papieren met aantekeningen mogelijkerwijze voor de documentatie van de politieke recherche van belang konden zijn.

Er kwamen drie heren van de politieke recherche en twee manschappen met geweer op de schouder. Een van hen posteerde zich bij de ingang van het huis, de ander bij de kamer, waarin het millioentje zich rustig bevond. De vinders stelden de heren van de situatie op de hoogte en verzochten hen procesverbaal te willen opmaken, waarin werd aangetekend, dat zij dit bedrag hadden gevonden en het ter tijdelijke bewaring wensten te deponeren, totdat zou zijn uitgemaakt, wie de rechtmatige eigenaar van het bedrag was, daarbij attenderend op het gebruikelijke vindersloon. Aan dit verzoek om een procesverbaal ter plaatse op te maken werd om onbegrijpelijke reden niet voldaan. Wel werd een brief opgesteld en gezamenlijk ondertekend, waarin het feit werd vastgesteld, dat het geld aan de heren van de politieke recherche was ter hand gesteld.

Het procesverbaal zou in de namiddag worden opgemaakt en hoewel de politieke recherche den heer Dijkman heeft verzekerd, dat dit ook werkelijk is geschied, is het hem niet mogen gelukken van dit procesverbaal inzage te krijgen. Hij heeft hierover niets meer gehoord.

De politieke recherche had het geld inmiddels afgedragen aan het Militair Gezag, dat mededeelde, dat het geld reeds gedeponeerd was op de Nederlandse Bank.

De vinders wendden zich nu voor hun belangen tot den militairen commissaris voor het Rechtsherstel te Tilburg, die hen meedeelde, dat het geld eigendom was van de Staat der Nederlanden. Waarop de vinders moeite deden een onderhoud te verkrijgen met den Minister van Justitie, wiens kamerbewaarder berichtte, dat de Minister geen termen kon vinden, enz.

De kernquaestie is in deze met dat al: Waar zit dat millioen? Ook het districtsbureau van de Regeringsvoorlichtingsdienst stak na dit niet oninteressante probleem zijn voelhorens uit. Het verloop, zo berichtte het bureau, is als volgt geweest: De politieke recherche heeft het geld dezelfde dag, dat het in beslag werd genomen, op 6 April 1946, gestort op de Nederlandse Bank. Deze heeft het weer overgeboekt op de Comptabiliteit Militair Gezag, waarna opnieuw overboeking geschiedde, maar nu op rekening van Rechtsherstel te Tilburg. Rechtsherstel heeft het bedrag moeten overboeken op rekening van het Nederlandse Beheerinstituut in Den Haag. De Regeringsvoorlichtingsdienst heeft er sterk op aangedrongen, dat de vinders van het een en ander officieel bericht zouden krijgen. Het mocht niet baten. Zij hebben nog nimmer enig bericht of bevestiging ontvangen en maken zich begrijpelijkerwijs een beetje ongerust.

Eldrid Fontilus
geeft met blijdschap kennis van de geboorte van haar zusje
Mildred Rose Marie
1-8-'46 St Elisabeth Gasthuis

NEDERLAND

SMOKKELARIJ IN HET LAND VAN ECHT.

De Gazet van Limburg schrijft: Steeds meer blijkt welk een grote omvang de handel in zwart geïmporteerde Duitse wagens heeft aangenomen. Wel honderden wagens: luxe-auto's, vrachtwagens van allerlei typen, zijn via Koningsbosch, Diergaarde en Zuidelijker plaatsen over de Duitse grens gebracht. De douane heeft reeds meer dan twintig wagens in beslag kunnen nemen. Daar was een gloednieuwe Ford bij, die zegge en schrijve 113 km. had gelopen — precies de afstand van de fabriek in Keulen tot Echt.

Onze arme deviezen.

De practijken der smokkelaars zijn rijk gevarieerd. Van autohandelaarskaarten wordt grif misbruik gemaakt en ook van de in vele gevallen blijkbaar te gemakkelijk verkregen registratie-bewijzen van de R.V.I. Het moet eens zijn voorgekomen, dat iemand werd aangehouden, die honderd blanco formulieren op zak had.

Battle-dress als camouflage.

Ook wordt misbruik gemaakt van de battle-dress van ontslagen hulp-douaniers. Een dienstdoende beambte zag een man in de douane-uniform op de treeplank van een auto staan, dacht, dat een collega een goede vangst had gedaan en liet het geval met een hartelijk „Bonjour" passeren.

Het wordt ook steeds duidelijker, dat maar een klein gedeelte van deze handel in Belgische koffie gaat. Merendeels worden deze wagens — veel te duur — betaald met onze goede Nederlandse guldens. Geen wonder dus, dat de douane-recherche, die het onderzoek leidt, scherp het mes in deze affaire zet.

Geen samenwerking met Duitsland.

Van douane-zijde wordt ons medegedeeld, dat er geen sprake is van samenwerking met de Duitse douane. De oudere beambten hebben in de bezettingsjaren wel zoveel vriendelijkheid van deze heren ondervonden, dat zij voor een onder-onsje niets gevoelen en het jongere personeel krijgt consignes om geen contact te houden met de heren van de overzijde. Wel is de douane van mening, dat de smokkelarij van en naar Duitsland om meer dan een reden als een ongewenste relatie beschouwd moet worden. Voor het moreel van de bevolking is deze smokkelhandel uiterst funest.

Het is gebleken, dat er lieden rondlopen met volgepropte portefeuilles en die renpaarden op stal hebben staan, maar daarentegen hun landerijen zo goed als braak laten liggen.

ANTI-KATHOLIEKE REL IN ARNHEM.

Na de verwoesting van Arnhem was het de loco-burgemeester Matser onder wiens leiding de zaak opgebouwd werd. Dezer dagen werd de Heer Matser als burgemeester genoemd. Het lijkt ongelooflijk, doch het is waar, getuige de brief, dat namens de kerkeraden der Nederlands-Hervormde Gemeente en Gereformeerde Kerk te Arnhem gezonden werd naar Hare Majesteit de Koningin, den Minister-President en den Minister van Binnenlandse Zaken.

„Grote bevreemding is in het niet-katholieke deel der Arnhemse bevolking gewekt door het bericht van één der grote bladen, dat binnenkort de benoeming van den waarnemend burgemeester C. G. Matser tot burgemeester van Arnhem is te verwachten.

De Kerkeraden van de verschillende Protestantse kerken in Arnhem maken zich tot tolk van deze stemming, welke voortspruit niet zozeer uit bezwaren tegen den persoon van den heer Matser noch tegen de wijze waarop hij heten burgemeestersambt heeft waargenomen, maar uit het feit, dat deze benoeming niet in overeenstemming zou zijn met de godsdienstige gevoelens en de geestelijke richting van het overgrote deel der burgerij.

Waardering voor het goede dat de waarnemend burgemeester heeft verricht mag hen niet weerhouden van de plicht om ter allerhoogste plaatse ernstig bezwaar in te brengen tegen de benoeming van een katholiek tot burgemeester in deze gemeente, waarvan de grote meerderheid der ingezetenen tot een der Protestantse kerken behoort, althans niet de Rooms katholieke godsdienst belijdt, en die zeer stellig geen uitgesproken Rooms-katholiek karakter draagt.

Zij verzoeken Uwe Majesteit en Uwe Excellenties daarom dringend aan bovenbedoeld voornemen, indien dit inderdaad mocht bestaan, geen gevolg te geven."

De heren hebben niets tegen den persoon van den burgemeester, ook niet tegen de wijze, waarop hij zijn werk deed, maar ...... **hij is katholiek.** Goed genoeg om waarnemend te zijn en puin te ruimen, maar niet om te besturen als Arnhem weer het oude, deftige Arnhem dreigt te worden.

De naïeve lezer, die zou menen, dat Arnhem, zoals in de brief wordt gesuggereerd, een Protestantse stad is, wete, dat bij de jongste Staten-verkiezingen de Katholieke Volkspartij 31,51 pct. behaalde van het totaal aantal stemmen en de Protestantse partijen samen 16,02 pct. Het Arnhems Dagblad, waaraan wij de gegevens ontlenen, spreekt hier van „onbeschaamde belediging" en „misselijke moed"; in ieder geval een sterk staaltje van „liever Turks dan Paaps".

Wij kunnen niet geloven, dat alle niet-katholieke inwoners van Arnhem met dit anti-papisme instemmen.

NIEUWS VAN OVERAL

ARBEIDSCONFERENTIE.

De Venezolaanse Minister van Werkverschaffing heeft telegrafisch aan alle werkgevers- en arbeidersverenigingen gevraagd per verzegelde brief hem in kennis te stellen van alle candidaten die Venezuela zullen vertegenwoordigen op het 29ste Arbeiders Congres, dat in Montreal, Canada, zal plaats vinden. De Regering zal onder de candidaten, die zijn voorgesteld door de verschillende syndicaten, een keuze doen.

CHRISTELIJK PALESTINA-COMITÉ.

Naar aanleiding van de door de Joodse organisaties in Caracas gehouden demonstraties tegen de anti-Joodse maatregelen der Britten in Palestina, werden van Christelijke zijde tal van sympathiebetuigingen ontvangen. Verschillende Christelijke intellectuelen hebben zich in een Comité verenigd om actie te voeren ter verdediging van het Joodse Tehuis in Palestina en voor onmiddellijke toelating van de 100.000 Europese Joden, waartoe de Brits-Amerikaanse commissie had geadviseerd. De volledige samenstelling van dit Christelijk Palestina Comité zal binnenkort in de dagbladen van Venezuela worden gepubliceerd. (Persdienst Palestina-Comité).

ZOU HET HEUS WAAR ZIJN?

Militaire Sovjet-autoriteiten delen mede, dat zij ongeveer drie weken geleden twee functionnarissen der Berlijnse Socialistische Partij in hechtenis hebben genomen. Hun verdwijning werd toegeschreven aan oppositie tegen de fusie van sociaal-democraten en communisten, maar thans leest men in de „Täglicher Rundschau", dat één hunner, Hermann Löwenthal, een actieve Gestapo-agent zou zijn. De „Rundschau" wordt door de Sovjet-autoriteiten gecontroleerd.

NAAR HET DONDERDAGEILAND.

Uit Brisbane werd gemeld, dat negen Indonesiërs de Nederlandse schoener Irene te Merauke roofden en daarmede op het Donderdageiland, dat tot het Australische gemenebest behoort, arriveerden (Aneta).

De Heer en Mevrouw
Jules G. Sprockel - Abbad
hebben de eer U kennis te geven van het voorgenoemen huwelijk van hun dochter
JULIETA PAULINA
met den heer
JOSEPHUS VAN LAERE
waarvan de voltrekking zal plaats hebben op Maandag 5 Augustus a.s.

Josephus van Laere
heeft de eer U kennis te geven van zijn voorgenomen huwelijk met
Mejuffrouw
JULIETA P. SPROCKEL
waarvan de voltrekking zal plaats hebben op Maandag 5 Augustus a. s

Plechtige Huwelijksinzegening vóór de H. Mis van half negen a.m. in de O. L. Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier.

Receptie: 8u. p.m. Landhuis: Jan Zout-Vat.

De Heer en Mevrouw
Albert Delvalle - C. Henriquez
geven hierbij kennis van het voorgenomen huwelijk van hun dochter
Eunice
met den heer
Armando de Marchena

De Heer en Mevrouw
Moises de Marchena - Salas
geven met blijdschap kennis van het voorgenomen huwelijk van hun zoon
Armando
met juffrouw
Eunice Delvalle

Op Donderdag den 8sten Augustus 1946
Receptie: Pietermaai No. 156 om 8.30 p.m.

Gelieve deze kennisgeving als een persoonlijke uitnoodiging te beschouwen.

2—1

Bekendmaking

De Deviezencommissie maakt onder verwijzing naar de artikelen 27 en 31 van de Deviezenlandsverordening 1940 bekend, dat importen uit Nederland niet betaald kunnen worden met Curaçaosche guldens.

De wnd. Secretaris,
Ph. J. Evertsz.

Een Pleidooi voor uitzending van betere ambtenaren naar de Nederlandse Antillen.

door

C. A. Eman

landraad van Aruba.

Zodra de nieuwe rechtsorde zal zijn ingeluid zullen de Nederlandse Antillen en in het biezonder de hoofdeilanden Curaçao en Aruba stellig een beroep doen op de Nederlandse arbeidskrachten. economen, intellectuëlen en ambtenaren om de nieuwe gemeenschap te helpen opbouwen.

Niemand zal voor de Antillen kunnen vorderen, dat zij alle krachten, nodig voor de vorming van de nieuwe gemeenschap, die zij beogen, zelf zal moeten voortbrengen. De mening alsof de autonomie van de Nederlandse Antillen tot gevolg zal hebben: het blokkeren van Nederlandse arbeidskrachten is een dwaasheid.

De hoofdeilanden Curaçao en Aruba staan open voor Nederlandse energie, maar één voorwaarde dient te worden gesteld: geen minderwaardige arbeidskrachten. De Nederlandse Antillen willen gaarne opnemen; energieke, bekwame vaklieden, die bereid zijn mede te werken aan de vorming van een nieuwe, krachtiger gemeenschap op de eilanden. Mensen, die niet uit winstbejag naar de tropen gaan, mensen, die niet hun onbekwaamheid met misplaatst superioriteitsgevoel dekken, maar Nederlanders, die het besef hebben, dat zij naar Nederlands gebied gaan, waar zich Nederlandse gemeenschappen al drie honderd jaren staande houden. De West heeft geen behoefte aan mensen, die alleen verandering van klimaat wensen of een beter salaris. De West heeft mensen nodig, die bereid zijn hun gehele persoonlijkheid te geven, voor het streven naar een nieuwe gemeenschap, dat ons bezielt. In dit nieuwe licht bezien, zal het derhalve nodig zijn grote selectie toe te passen bij het uitzenden van Ambtenaren naar Curaçao en Aruba. Noodzakelijk is hierbij, dat de Nederlandse Antillen hun medewerking, verlenen. Hierbij vergeet ik volstrekt niet, dat slechts die ambtenaren uitgezonden moeten worden waarover de Antillen niet beschikken. Op de eerste plaats zullen de Nederlandse Antillen zelf de krachten leveren, nodig voor de nieuwe gemeenschap.

De uitzending van ambtenaren is een subsidiaire noodzakelijkheid, omdat de Antillen uiteraard niet beschikken over de grote instellingen, universiteiten, laboratoria, technische bureaux als Nederland. Vanzelfsprekend zullen in samenwerking met de Nederlandse Antillen, die krachten moeten worden uitgezocht, die voor de opbouw van het Koninkrijk het meest in aanmerking komen. Daartoe zal een behoorlijke voorlichtingsdienst gevormd moeten worden en kunnen bepaalde keuze-vakken als bijvoorbeeld West-Indisch staatsrecht, sociologie en economie verplichtend gesteld worden voor de hogere ambtenaren, die naar West Indië wensen te gaan. Het Departement van Overzeese Gebiedsdelen zal kunnen samenwerken met de voorname genootschappen, die zich op cultureel en economisch gebied met West-Indië bezig houden, om de juiste keuze in samenwerking met de Nederlandse Antillen te kunnen doen. Hierbij dient voorop gesteld te worden: het grote doel van de wereldopbouw van het Koninkrijk in onderlinge samenwerking. Geen ogenblik mag uit het oog verloren worden, dat de Nederlandse Antillen een vooruitgeschoven post van de Nederlandse cultuur en economie vormen. Niet langer kan volstaan worden met detachering van ambtenaren voor enkele jaren (als curiosum vermeld ik hier, dat zelfs rechterlijke ambtenaren voor 5 jaren naar de Antillen worden gedetacheerd, hetgeen met het beginsel van de rechterlijke macht niet wel verenigbaar is, welke practische argumenten men voor dit stelsel ook aanvoert). Administratieve ambtenaren, die naar Curaçao en Aruba zonder voorlichting onvoorbereid, gedirigeerd worden zijn geen aanwinsten voor de Nederlandse zaak. Deze ambtenaren komen in een Nederlands-Amerikaanse omgeving; zij voelen zich onwennig, omdat zij de taal en de gebruiken des lands niet kennen, en voor hun taak niet berekend zijn. Dikwijls zoeken zij hun toevlucht in een arrogante houding, die op onze volken slechts weerzinwekkend en prikkelend werkt, want de volken van de Antillen zijn vanouds Europees georiënteerd met een sterke latijnse inslag, terwijl zij hun innige verbondenheid met Nederland niet voelen als een ondergeschiktheid, maar als evenwaardigheid. De keuze van de personen, die met de Antillianen zullen moeten werken is zeer voornaam.

Deze personen moeten niet alleen bekwam zijn, maar zij moeten ook geschikt zijn om zich aan te passen aan de mentaliteit, zeden en gewoonten van de West-Indische Nederlanders; zij moeten cultuurdragers zijn en tegelijkertijd bereid, om het beste wat Nederland bieden kan te geven. Elke idee van Kolonist zijn of voogdij, moet plaats maken voor het gevoel van saamhorigheid, om, zoals Hare Majesteit gezegd heeft, in oprecht deelgenootschap met ons samen te werken.

Geen ogenblik mag de verderfelijke gedachte voorzitten, dat men naar een wingewest gaat, waar men als bezitter gaat optreden.

Deze personen zullen moeten bedenken, dat zij door onze mensen beschouwd worden als vertegenwoordigers van Nederland zelf.

De schade, die hun houding veroorzaakt, slaat niet zozeer op hen zelf terug, maar op Nederland.

Ik zou dit artikel niet hebben geschreven als ik niet overtuigd was van de urgentie van deze zaak. In afwachting van de komende hervorming zal reeds nu, direct, hierop acht moeten worden geslagen. Mijn ervaring heeft mij geleerd, dat er vele en voortreffelijke Nederlanders zijn, geschikt om op grond van deze beginselen met ons samen te werken. Wij hopen zo spoedig mogelijk deze krachten in onze gemeenschap werkzaam te zien.

(De Kroniek.)

Huldinging Lloyd Smith.

Bij de huldiging van den Heer Lloyd Gaston Smith, directeur van de Lago te Sint Nicolaas, waarover wij gisteren reeds schreven zeide de Gouvèrneur o.a.:

„Toen ik, Mijnheer Smith, hoorde dat u Aruba ging verlaten, was ik werkelijk zeer ontroerd. U bent een van degenen, dien men niet gaarne ziet heengaan, iemand dien men gaarne in zijn omgeving wil blijven zien, want u bent een van de onzen geworden. En sprekend in de naam van al degenen, die belang stellen in de welvaart van dit Staatsdeel, moet ik in de eerste plaats wijzen op uw voortreffelijke persoonlijkheid, op uw grote persoonlijke gaven, uw helder inzicht, uw psychologisch optreden, waarmede gij aller harten hebt gewonnen. En hoeveel hebt gij niet gedaan! Wat Aruba nu is is grotendeels, wij kunnen dit met gerust hart zeggen, aan u te danken. De welvaart is voor een groot deel het resultaat van uw grote toewijding en uw biezondere hoedanigheden.

Na uw aankomst hier in 1933 hebt gij onmiddellijk stappen genomen om tussen arbeiders en employees van de raffinaderij tot een prettige samenwerking te komen. Gij hebt een school gebouwd om goede arbeiders en onderlegde employees te vormen. U hebt het spaarwezen bevorderd en gij hebt de woningbouw bevorderd. Gij hebt het uiterste gedaan om tot een betere huisvesting te geraken om nog niet te spreken van het uitstekende hospitaal en de uitstekende medische dienst. die beide door u werden gesticht. Dit alles hebt gij gedaan zonder uw hoofdtaak te vergeten: het onderhoud, de uitbreiding en de perfectionering van de Lago-raffinaderijen, die onder uw leiding uitgroeiden tot een van de grootste van de werld. Al uw grote en uitstekende hoedanigheden zijn ter beschikking geweest van de gemeenschap, want gij hebt de raffinaderijen gezien als het middelpunt van de gemeenschap. Niet van de gemeenschap gevormd door uw eigen arbeiders maar van het gehele eiland Aruba. En ik kan wel zeggen van het gehele staatsdeel en zelfs van het gehele Koninkrijk.

Wij vergeten de grote financiële hulp niet die door u aan het Rode Kruis en andere weldadigheidsinstellingen geschonken is. Dit alles geschiedde in goede samenwerking met het Gouvernement. Uw arbeid gedurende de oorlog kan gerust worden gerangschikt onder de voortreffelijkste in deze enorme strijd, die wij hebben doorstaan.

De heer Noorduyn die zeer verheugd was met den heer Korthals naar hier te kunnen komen zal u zelf spreken over de grote inspanning die met de C.P.I.M. in een geest van kameraadschap en verstandhouding en van ware vriendschap werd volbracht, aldus een voorbeeld stellend van eenheid van geest waarin werkelijk grote dingen kunnen worden volbracht.

Gij gaat ons nu verlaten. Ik denk. dat Aruba u nooit zal vergeten en dat Aruba ook steeds een plaats zal bekleden in uw hart. Ik ben er zeker van dat de autoriteiten hier u, naam voor de toekomst zullen bewaren door hem te geven aan een van Aruba's mooiste pleinen, of straten.

Maar er zal een andere band tussen ons zijn. Hare Majesteit de Koningin heeft u benoemd tot Commandeur in de Orde van Oranje Nassau.

Vervolgens bekleedde de Gouverneur den heer Lloyd Smith met de waardigheidstekenen dezer hoge onderscheiding. Zowel de Heer als Mevrouw Smith waren diep onder de indruk van deze onverwachte plechtigheid.

De Gouverneur vervolgde dan:

„Als een groot Amerikaan en een groot burger van Aruba hebt gij dit ten zeerste verdiend. Ik ben verheugd u als eerste te kunnen gelukwensen, u zowel als Mevrouw Smith, met deze hoge onderscheiding die waarschijnlijk de eerste is, die op Aruba is uitgereikt.

Laat dit een symbool blijven van de dankbaarheid en de waardering en laat het voor u de uitdrukking zijn van alle goede wensen voor u zelf, voor uw echtgenote, die u zo trouw heeft bijgestaan in uw arbeid en voor uw kinderen voor de vele komende jaren".

Nadat de genodigden den heer Smith hadden toegedronken en gelukgewenst nam de heer Smith die zeer ontroerd was het woord om den Gouverneur te danken voor de hoge onderscheiding. Hij verklaarde dat het voor hem een buitengewone en aangename verrassing was en dat de vele lof die hem was toegezwaaid nauwelijks verdiend was. Hij deed slechts zijn plicht en de hartelijke samenwerking die hij ondervond van de autoriteiten en de bevolking verlichtte zijn taak:

Noorduyn spreekt.

Ir. Jan Noorduyn nam op uitnodiging van den Landvoogd het woord om den scheidenden Lagodirecteur te huldigen. Hij dankte allereerst den Gouverneur voor de uitnodiging, die hem in de gelegenheid stelde deze biezondere plechtigheid bij te wonen.

De heer Noorduyn zeide:

„Allereerst wilde ik Zijne Excellentie den Gouverneur bedanken voor zijn vriendelijke uitnodiging aan den Heer Korthals en mij zelf, om bij deze biezondere plechtigheid aanwezig te zijn. Het verheugd mij zeer dat hij in zijn redevoering de vriendschappelijke verhouding tussen de Lago en de Shell vermeldde. Dit geeft mij de gelegenheid waarop ik gewacht heb sinds ik hoorde dat onze gemeenschappelijke vriend Aruba voor goed zal verlaten, om hem in het openbaar en in een passende omgeving te vertellen hoe wij, mijn staf en ik, over hem denken en in welk licht wij onze verbindingen met de Lago beschouwen. En zo, mijn beste Lloyd, begin ik met U:

In u verliezen wij een zeer goeden vriend, eerlijk, betrouwbaar, en medewerkend, dit alles in de hoogste mate, met een charmante en bescheiden persoonlijkheid, nobel en menselijk in uw gedachten en daden. Dank zij deze buitengewone eigenschappen, zijn onze twee maatschappijen, gedurende de critieke jaren van de oorlog in de gelegenheid geweest als één groot geheel te functioneren, en zijn daardoor ook in staat geweest zulke uitmuntende praestaties te leveren, praestaties, die in onze biezondere en belangrijke lijn, de namen van Aruba en Curaçao, Nederland en Amerika, de Lago en de Koninklijke Shell zo glorieus op de voorgrond hebben gebracht. En die geest van coöperatie en vertrouwen in elkaar, die door u zo ondersteund is, heeft u en uw specialisten geïnspireerd in hun moeilijke taak van toewijzing en de vervaardiging van de enorme hoeveelheden olie-producten die nodig waren, om hierdoor de oorlog zo spoedig mogelijk te helpen beëindigen. Hun ontelbare ontmoetingen en hun constant contact heeft een wederzijdse vriendschap en waardering gevormd, die, geloof ik, diep in onze organisatie is doorgedrongen en waarvan wij hopen en vertrouwen dat deze gehandhaafd zal blijven en gesterkt zal worden in de komende jaren; en ik ben er zeker van dat u altijd terug zult kijken met trots en dankbaarheid op deze praestatie, die zo juist zo met ere erkend is door Zijne Excellentie den Gouverneur bij Hare Majesteit de Koningin. Dit is zeer wel verdiend en hierbij bied ik u nogmaals onze hartelijke gelukwensen aan.

Ik neem deze gelegenheid te baat om u officieel goede dag te zeggen en ik wens u en uw vrouw en uw familie al het beste voor de toekomst. Het zal ons zeer verheugen indien Mevrouw Smith en u een Delfts bord willen accepteren. Dit bord komt van de stad waar onze Technische Universiteit zich bevindt waar zo velen van het personeel van de Koninklijke Shell hebben gestudeerd. Ik hoop dat u dit wilt accepteren als een souvenir van onze lange en zeer aangename, associatie. Wij wensen u veel geluk en Gods beste zegen".

Grote Plannen en Problemen in Noorwegen.

Landbouw komt handen te kort.

Toen ik Oslo binnenkwam moest ik me even realiseren of het werkelijk vrede was. Militaire colonnes stremden het verkeer, overal zag ik soldaten in de bekende „battledress" of in de grijsgroene uniform. In de bladen las ik lange artikelen over effective herbewapening. De jaarlijkse uitgaven voor de defensie zullen circa 100 millioen Noorse kronen bedragen.

Er zijn ook andere dingen die opvallen in Noorwegen. Het land verkeert thans in een stadium van wederopbouw en modernisering. De weg naar groter welvaart is niet gemakkelijk en er zijn verschillende factoren, die de aanvankelijke spontaniteit tegenwerken. Materialistische, psychologische en morele factoren hebben een ongunstige invloed op het werktempo. De Noren moeten nog een zekere arbeidsschuwheid overwinnen. Van officiële zijde is een actie begonnen tegen de heersende mentaliteit. Een scherpe propaganda wordt tegen het alcoholgebruik gevoerd. Meer rationalisatie in de arbeid, luidt het devies. Voorts probeert men door het aanmoedigen van sport en door een soort Stachanoffbeweging de arbeids-intensiteit aan te moedigen. De autoriteiten schijnen tevreden te zijn over hun maatregelen, die eveneens verhoging van de sociale en maatschappelijke welstand der arbeidsklasse inhouden.

Moeilijkheden.

De toestand van de Noorse landbouw dreigt in een catastrofaal stadium te komen. De boeren in enkele grote districten zullen, wegens een groot te kort aan werkkrachten er spoedig toe over moeten gaan een gedeelte van hun vee te slachten. De vlucht van het land naar de stad heeft bedenkelijke vormen aangenomen.

Een groot aantal jonge mannen zijn voor de militaire dienst opgeroepen. Anderen zijn ingeschakeld in de zich steeds uitbreidende administratieve werkzaamheden. Weer anderen, zoals Quisling-volgelingen, staan buiten het arbeidsproces. De Noorse minister van Landbouw heeft een beroep gedaan op vrijwilligers om de landbouw door de crisis heen te helpen. Vele andere werkzaamheden, zoals wegenbouw, zijn stopgezet.

Niettemin heeft de Noorse regering een vijfjarenplan opgesteld, dat in enkele urgentie nationale behoeften zal voorzien. De scheepsbouw zal intens worden gestimuleerd en men denkt de capaciteit der scheepswerven op 200.000 ton per jaar te brengen. Over vijf jaar zal Noorwegen een handelsvloot van 5 millioen ton bezitten, hetgeen circa een half millioen ton meer is dan voor de oorlog. In Noord-Noorwegen, zal een enorme staal- en ijzerfabriek gebouwd worden. De bouwwerkzaamheden zullen ongeveer vier jaar in beslag nemen en de kosten zullen 206 millioen kronen bedragen. In de eerste jaren verwacht men een capaciteit van circa 200.000 ton walsproducten, waarmee Noorwegen in de binnenlandse behoefte kan voorzien.

Merkwaardig is, dat vele Noren pogen clandestien de Zweedse grens over te komen om werk in Zweden te zoeken, maar ook zijn er vele jongeren, die willen emigreren. Argentinië, Australië en de Verenigde Staten schijnen een grote aantrekkingskracht op de Noren uit te oefenen.

ARUBA

GOUDDELVERS OP KOMST.

Naar wij vernemen zullen een dezer dagen drie gouddelvers op Aruba aankomen. Deze drie delvers, „drillers" zoals ze genoemd worden, komen namens de Canadese onderneming die haar geluk op Aruba gaan zoeken.

SPORT

K.S.C.

Baseball 10.— uur: Lucky Strike — Deportivo Curaçao.

Om 13.30 uur begint de wandeltocht naar Santa Maria vice versa.

Voetbal 15.16 uur: De Ster — Neptunus.

ATHLETIEK.

Tussen de Haagse studenten en de groep van Curaçaose athleten heeft een ontmoeting plaats gehad, waarbij de Haagse studenten 35 punten behaalden en de Curaçaoënaars 414 punten. Een enorme overwinning dus voor Curaçao.

Tijdens het weekeinde zullen de Curaçaose athleten deelnemen aan de athletiekwedstrijden te Amsterdam.

Over de grote overwinning zullen later nog nadere gegevens volgen.

TENNISSPORT.

De Argentijnse tennisspeler Enrique Morea is op weg van Parijs naar Argentinië en wordt volgende week te New York verwacht (New York, (AP) 2.8).

ONS KONINKRIJK

NOORDAMERIKAANSE VLOOTEENHEDEN IN NEDERLAND.

Vice Admiraal H. Kent Hewitt, commandant van de Noordamerikaanse marinestrijdkrachten in Europa, werd door Hare Majesteit de Koningin ontvangen. Twee escaders van de vloot, die onder bevel staan van Vice Admiraal Hewitt, bezoeken thans de havens van Amsterdam en Rotterdam.

TWEE OFFICIEREN GEDOOD.

Twee officieren, behorende tot de bemanning van een Nederlands Mitchellvliegtuig, dat boven Semarang onder vuur genomen werd, werden gedood. De andere inzittenden bleven ongedeerd. Het vliegtuig werd niet beschadigd.

VOORZITTER VAN DE EERSTE KAMER.

Prof. J. Kranenburg, lid van de Partij van de Arbeid, hoogleraar aan de Universieit van Leiden werd benoemd tot voorzitter van de Eerste Kamer (Aneta).

DE TOESTAND DER CHINEZEN.

Het Chinese comité te Batavia meldde, dat 24 Chinezen vermist worden, terwijl 579 Chinezen werden gedood. In het geheel werden 13.358 Chinezen geëvacueerd uit het gebied te Tangerang, Buitenzorg en Bekasi in verband met de recente extremistische uitbarstingen.

EEN ONDERZOEK.

Een geallieerde zegsman deelde mede, dat men aan een onderzoek is begonnen inzake de berichten als zou de T.R.I. het evacueren van oud-geïnterneerden, die van militairen leeftijd zijn, tegenhouden.

JOZEF HOLZER OVERLEDEN.

Op 65-jarige leeftijd is in Hilversum overleden de dirigent Jozef Holzer. Holzer was een Weense dirigent, die bij de „Anschlusz" om politieke redenen Wenen verliet en een aanbod van de V.A.R.A. accepteerde om aan deze omoep in vaste dienst mede te weken. Hoewel hij als Oostenrijker en Rijksduitser tijdens de oorlog in een moeilijke positie verkeerde, stond hij bij zijn collega's bekend als een pro-Nederlandse figuur, die ook in illegale kringen geen onbekende was. Hij was vooral vermaard voor de vertolking van Weense muziek, waarbij vooral de operette zijn voorkeur genoot.

NIEUWE FACULTEIT TE AMSTERDAM.

Een speciale commissie, gevormd uit de Senaat der Universiteit, is tot de conclusie gekomen, dat Nederland op het gebied van politieke en sociale vraagstukken in vergelijking met andere landen, ten achter is geraakt.

Ons hoger onderwijs was tot dusver weinig geschikt om een wetenschappelijke opleiding te verschaffen aan degenen, die leiding moeten geven aan het openbare leven.

De nieuwe faculteit, die thans in Amsterdam wordt opgericht, zal verschillende studierich[tin]gen omvatten.

Gedacht is aan de vorm[ing] van drie secties:

1. een sectie voor algem[ene] politieke en sociale wetensch[ap]pen, vooral met het oog op opleiding van diplomatieke [en] consulaire ambtenaren in het [be]stuur van stad en land, benev[ens] van journalisten, die een we[tenschappelijke] schappelijke vorming behoeven.

2. Een sectie voor socio[logi]sche en sociale wetensch[appen] onder meer ten dienste van [per]sonen, wier werkzaamheid g[ron]dige kennis van sociale pro[ble]men in het economische [le]ven vereist.

3. Een sectie voor sociale [psy]chologie en sociale paedag[ogiek] ten behoeve van de vorming [van] leidinggevende personen [die] functies bekleden, waarvoor uitgebreide kennis van psych[olo]gie en paedogiek, voor zover [van] belang voor de bestudering [van] sociale problemen, gevor[derd] wordt (zorg voor het norm[ale en] abnormale kind, sociale pro[ble]men in grote bedrijven en [instel]lingen, e.d.).

TERUGGEKEERD EN OPGESLOTEN.

Uit Eindhoven, nog altijd repatriatiescentrum werd [ge]meld, dat honderd Nederl[anders] uit de door de Russen bezet[te zo]ne terugkeerden. Van deze [hon]derd personen werden 85 [on]dellijk geïnterneerd omdat [zij vrij]willig lid geworden waren [van] de Duitse S.S.

De Algemeen Militair Commandan[t] maakt bekend, dat de mogelijkhei[d] is opengesteld, om bij de Koninklijk[e] Marine een dienstverband aan te gaa[n] als matroos.

Eischen voor toelating

1. Nederlander of Nederlandsche onderdaan
2. Ongehuwd
3. Leeftijd 17 t/m 19 jaar

Aanmelden op 5, 6, 7 en 8 Augustus bij de aannemingsco[m]missie die op voormelde dagen zitting houdt op de Marine basis Parera van 08.30 - 12.00

VEREENIGING „SURINAME" OP ARUBA

-- JAARVERGADERING

op Zondag 18 Augustus 1946 - 9.30 a.m.

Indiening bestuurscandidaten tot uiterlijk 8 Augustus. Betali[ng] achterstallige contributie ter verkrijging stemrecht jaarvergader[ing] tot uiterlijk 10 Augustus. KOMT ALLEN O[P]

Het Bestuur.

ARUBA

BEKENDMAKING

Ingevolge artikel 74 lid 3 en 4 der „Onteigenings-verordening" wordt hierbij bekend gemaakt, dat de Commissie bedoeld in artikel 74d lid 1 van voormelde verordening benoemd bij gouvernements - beschikking van 9 Juli 1946 no. 4955a, ten[einde] de aan te hooren de bezwaren der belanghebbenden tegen [het] plan volgens hetwelk het Gouvernement van Curacao voor[ne]mens is eenige perceelen - bekend gemaakt in de Beurs [en] Nieuwsberichten en de Amigoe di Curacao van Vrijdag den 1[.] Juli 1946 - in het belang der volkshuisvesting te onteig[enen] zitting zal houden op MAANDAG, 19 AUGUSTUS 1946 [in] de RAADZAAL en wel van 4 tot 6 uur des namiddags,

De Gezaghebber van Aruba
Mr. L. C. Kwartsz.

2-2

Prins Bernhardschool
St. Nicolaas - Aruba

De aangifte van leerlingen is opengesteld op 4 en 6 Septemb[er] van 8 - 11 uur bij het Hoofd der School.
De aanstaande leerlingen moeten op 1 September den leeft[ijd] van zes jaar hebben bereikt.
Ouders of voogden worden verzocht geboortebewijzen of trou[w]boekjes en vaccinatiebewijzen mede te brengen.

De Gezaghebber van Aruba
Mr. L. C. Kwartsz.

5-2